

Doîna

Caracterul și locul ei în literatura noastră populară

În Viața Românească I 241—247 am arătat care este „origina, caracterul și evoluția doînei”. În acest articol îmi propun pe de o parte a insista asupra caracterului doînei, iar pe de alta a arăta partea anume din literatura noastră populară pe care poporul o numește ori o înțelege ca doîna.

Colecțiile folklorice, de care m-am servit, au fost mai ales următoarele :

Dr. Ioan Urban Iarnik și Andrei Bîrceanu, Doine și Strigături din Ardeal, București 1885 (prescurtat Iarnik).

I. G. Bibicescu, Poesii populare din Transilvania, București 1893 (prescurtat Bibicescu).

V. Alecsandri, Poesii Populare ale Romînilor, București 1862 (prescurtat Alecsandri).

Elena Didia Odorica Sevastos, Cintece Moldovenești, Iași 1888 (prescurtat Sevastos).

G. Dem. Teodorescu, Poesii Populare, București 1885 (prescurtat Teodorescu).

Teodor T. Burada, O călătorie în Dobrogea, Iași 1880 (prescurtat Burada).

Teodor T. Burada, Datinele poporului român la Înmormîntări, Iași 1882 (prescurtat Burada Bocete).

Alexandru Țiplea, Poezii populare din Maramureș, București 1906 (prescurtat Țiplea).

În dezvoltările care urmează iaū ca bază poeziile publicate efectiv sub numele de *doine*. Afară însă de d. Țiplea, care dă informații respective așa de categorice incit nu pot fi puse la îndoială, oare ceilalți culegători au fost și ei tot așa de scrupuloși? Oare poeziile populare publicate sub titlu de doine de către Alecsandri, Bîrceanu, Burada, Teodorescu corespund în adevăr realității? Nu cumva acești culegători, ademiniți de frumuseța doînei, au strecurat supt acest titlu și poezii pe care informatorii lor le vor fi numit cu totul altfel? Întrebînd personal pe d. Burada despre poeziile publicate de d-sa sub titlul de *doine*, d-sa mi-a răspuns că titlul dat este real. Aș dori în această pri-

vință declarații categorice și din partea altor culegători. În tot cazul ar trebui pornită o anchetă în această privință, căci, împreună cu scurgerea vremii, poeziile populare tind și ele a dispărea.

Declar dela început că eu mă pun din punctul de vedere nu al estetului, care abordează literatura populară înarmat cu teorii de clasificare a genurilor literare, ci din punctul de vedere al filologului, care *constată* un lucru *la popor* și caută să-l explice *ca atare*.

Spuneam că *doîna exprimă orice sentiment* și are ca substrat *melancolia și resemnarea*.

Melancolia doînei a fost observată demult: „*Doînele* sînt cîntice de iubire, de jale și de dor, *plîngerî duîoase* a inimii Romînului în toate împregiurările vieții sale“, Alecsandri 223; — [Mocani] cîntă tot felul de cîntice și moldovenești și mocănești și ardelenesci și însfirși știe a o întoarce și pe struna acelei poeme așa de simplă și nevinovată, așa de dulce și plină de dor și *duîoșie*, ce se chiamă *doîna!*“, A. Russo, Soveja, în Revista Romînă 1863 pg. 448; — „*inimă albastră* are omul cînd e *trist*, măhnit, cînd pe dinsul nu-l mîngăie nemic din frumusețele ce-l încunjoară. *Doînele sînt cîntece de inimă albastră*“, M. Lupescu la Hasdeu, Etymologicum 719; — „Romînul cîntă în șezătoare; cîntă la munca cîmpului, la drum și, că cioban, pe cele dealuri. *Doîna* lui e *duîoasă* cași el... Romînul la chef e sfătos, dă la povețe ori îi vin în minte toate amărăciunile și cîntă *doîna de jale*, de se topește inima-n el“, I. Paul, Țaranul romîn și ungur în Ardeal Iași 1899, p. 37, 40. Acelaș lucru și despre *aria doînei*: „Toți păstorii romîni port în briu un fluer mic ce se numește fluer ciobănesc și sună din el deosebite *arii*, unele vesele, iar cele mai multe *melanholic*e și foarte espresive... La Bicz, pe malul Bistriței, am întîlnit un păstor, anume Brîndușă, carele se înălța la gradul unui adevărat artist prin talentul cu care cînta *doîna* din fluerul său“ Alecsandri 193; „Balada Dolcăi precum și aceia a Mioriții le-am cules din gura unui baciū, anume Udrea, dela stina depe muntele Cîahlău. Acel păstor suna din buciūm cu o putere estraordinară, încît munții se răsunaū în mare depărtare. El cînta și din fluer mai multe cîntice ciobănesci, iar mai cu samă *doîna* cu o espresie de *înduîoșire ce aducea la lacrimi* în ochii celor care-l ascultaū“, acelaș, ibid. 57. Faptul a fost remarcat și de străini: „Un muzic de mare talent, d. Henri Erlich, care a locuit cîțiva ani în Romînia și a publicat un album de *arii* romînesci, zice în precuvîntarea aceluī album: „naționalitatea Romînilor se arată curată și necontestabilă atît în limba și datinele lor cit și chiar în muzica lor deosebită de oricare alta. Negreșit *arii* romînesci vor părea foarte curioase popoarelor occidentului pentru melodia lor cu totul originală și citeodată, putem zice, sălbatică, și pentru companiamentul lor ce cuprinde uneori acordurile cele mai capricioase, cele mai bizare, și alteori foarte simple și monotone. *Ele aū însă o espresie de melan-*

holie dulce și dureroasă chiur. Sint mai cu samă unele pasaje misterioase carele fac să se prezinte dorinți infocate și ascunse în fundul inimii, și care se manifestă *printr-un soi de blîndet melodic. Aceste sînt ariile doinelor*“, Alecsandri 233 1).

Resemniarea doinei n-a fost însă observată îndeajuns. Bibicescu XXXVII spunea că „*doina transilvăneană e tot un fel de consolare a oricăror suferinți*“, dar se grăbea să adauge că „*Romînul e optimist, dar nu fatalist*“ (ibid. XL) și că „*optimismul înăscut poporului romîn esplică doina lui*“ (ibid. XXXIX). Totuș o doină din Transilvania spune :

Fii, inimă, răbdătoare,
Că-ai pămîntul supt picioare !
Rabdă, inimă, și tacî
Ca pămîntul care-l calci !
(Bibicescu 3)

Pe acest fond de melancolie și resemnare și în mijlocul naturii poetice a Carpaților, Romînii au brodat *doina, care cîntă iubirea, dorul, durerea și natura.*

Cu totul altfel înțelege doina d. Delavrancea. Într-o conferență, pe care a ținut-o la Iași și pe care a publicat-o în întregime și în Calendarul Minervei pe 1903 p. 95 — 103, d. Delavrancea a susținut că doina a fost la origină un cîntec de război : „Cuprinsul doinei trebuia să fi fost vitejesc, iar nu jalnic. Nu plingere, ci strigăt de bărbăție ; nu melancolie, ci energie națională. Prin ea se exprima nu poezia iubirii, ci energia etnică a celui mai războinic popor de acum cinci secole. Altfel de ce s-ar fi gîndit Cantemir la „Marte“, cînd vroia să-și dea samă de origina doinei ? Și de ce el, pe la începutul secolului al XVIII, leagă doina de faptele războinice ?“ D. Delavrancea nu bagă de samă, între altele, că Cantemir nu face etimologie în sensul filologic al cuvîntului. Notița lui, foarte prețioasă, se referă la doina din timpul lui, nu la doina primitivă născută în Carpații Transilvaniei. Apoi, adevărata etimologie a doinei, cea dată de d. A. Philippide, exprimă tocmai durere. Amintesc însfirșit d-lui Delavrancea că „din toată înfățișarea fizică a Romînului, din expresia feței și din mișcări, vezi *temperamentul melancolic sau flegmatic*, pe omul cumpănit și liniștit, care nu-ș iese cu una cu două din sărite“ (I. Paul, Țaranul romîn și ungar din Ardeal, Iași 1899 p. 11). Conferința d-lui Delavrancea este însă importantă prin faptul că în ea s-a admis ideea de evoluție a doinei, idee emisă deja mult mai înainte. A. Russo, Poesia populară în Poia societății pentru literatura și cultura romînă în Bucovina an. 1868 p. 189—195 spusese : „Cele mai multe balade [= cîntice bătrînești], ce le avem, datează dela seculii XVI, XVII și

1) Despre Ehrlich și colecția lui de arii romînești, v. mai pe larg Alecsandri, Melodiile romînești, în Romînii Literară an. 1855 pg. 110—113.

XVIII, precum Toma Alimoș, Gruia Grozovan, Codreanu, Ghimiciu, Novac, etc. Societatea depe atunci era războinică; toți oamenii erau înarmați, toate ideile pornite spre luptă cu dușmanii țării... Frumoase timpuri de vitejie au fost acelea, unde Rominul intra în doi ca în doisprezece, și unde Hanul Tatarilor trimetea jalobă către Domni Moldovei cu rugăminte ca să poruncească Grozovenilor depe atunci de a nu li mai opri calea, când se întorceau cu pradă din țara leșască! Inșă roata norocului se întoarce! Starea Principatelor se schimbă, neatirnarea lor piere; poporul suferă, vitejia lui amorțește și trece dela gloate la cete, dela cete la indivizi, și prin urmare *baladele strămoșești sînt înlocuite prin cîntice de frunze, cîntice hoșești [= doine haiducești]*“.

Iarnik și Birseanu împart *doinele* din colecția lor în: *doine de dragoste* (puterea dragostei, lauda ibovnicului și ibovniciei, dragoste nehotărîtă, îndemnări la dragoste, dragoste cu frică și cu zulie, dragoste ascunsă și cu pîdică, dragoste pizmuită, dragoste cu gluma, deosebite), *doine de dor și de jale* (puterea durerii, năcazură din pricina durerii, drăguții depărtați unul de altul, moartea unuia dintre iubiți, dragoste stricată, jalea celor ce n-au nimerit bine cu căsătoria, jalea celui muștrat și pizmuit, jalea celui depărtat dela ai săi, jalea orfanului, deosebite), *doine de muștrări și de blăstămuri* (neînțelegeri între iubiți, dojeniri făcute celor necredincioși în dragoste, muștrări și blăstămuri din partea drăguței părăsite și drăgutului părăsit, muștrări din pricina socrilor și părinților, muștrări din partea fetei silite la măriș, deosebite), *doine haiducești, doine de-ale cătăniei*.

Dar aceste sentimente se găsesc și în alte poezii decît cele publicate sub titlul de *doine*, se găsesc și în *cîntece*, în *hore* și în *bocete*. Deja din citațiile precedente s-a putut vedea că *doină=cîntec*. Alecsandri definea *doinele* prin *cîntece*, ba chiar adăuga: „Unele *doine* port și numele de *cîntece*, *voinicăști* în Moldova, *oltenăști* în Valahia și *haiducești* în Ardeal“ (ibid. 223), și într-adevăr unele *doine* poartă la el titlurile: *cînticul răzeșului, cînticul plugarului, cînticul călugărului, cînticul orbului*. — C. Negruzzi, Opere I, București 1905 p. 317: „Sînt deosebite *cîntece* populare [în Moldova]: cîntul ostășesc sau istoric, cîntul religios, cîntul dragostei și a nunții și cînticul codrului sau voinicesc“; același, ibid. 321: „Aceia însă ce caracterisește pe Moldovan sînt *doinele* sau *cînticele muntene*“. Decî sînt *doine Cîntece(le) Moldovenești* publicate de Elena Sevastos, împărțite în *cîntece* privitoare la *părinți și fiu, dragoste, codru și cîmp, străinătate, soartă*, apoi *cîntece de chef, ostășăști și bătrînești*. Sînt *doine* și *Poezii(le) populare din Transilvania* culese de I. G. Bibicescu, privitoare la *iubire* (dragoste, drăguții certați, iubirea de familie), *străinătate, cătănie, codru*. Sînt *doine* și *horele*, căci „*hore* se numesc și ariile ce împreunează danțul, precum și versurile ce sînt improvizate în vremea gîocului. Caracterul lor e vesel și glumeț și mai adesea *iubitor*“ (adică privitor la *iubire*),

Alecsandri 323; — „*horă* = *cîntec*, *doină*, *baladă*. Poporul din Maramureș nu face deosebire între *baladă* și *doină*. Cîntecile mai lungi, *baladele*, de comun le numește *hore* pl. *hori*; cele mai mici, *cînticéle*, *doînéle*, *hore* și *dîrlaiu*; cest din urmă de regulă însemnă melodie; diminutiv *horicé*“ Tiplea 110 b.; „*fariile horelor* răsună cu o veselie la care omul nenorocit se dă în momentele sale de uitare și de plăcere“, Henri Ehrlich, la Alecsandri 223. — Sint *doine* și *bocetele* care se cîntă la morți „cu glas jalnic și monoton“ și pe care le-am putea numi *doine elegiace*. Într-adevăr în *bocete* se cîntă *jalea* pe care o lasă cel răposat. Înșă, firește cu o intensitate ceva mai mică, și fără să fie vorba de moarte, acelaș subiect îl au și unele *doine* și *cîntice*. Astfel sint *doinele* pe care Iarnik 191—210 le-a publicat supt titlul ‘Jalea celui depărtat dela ai săi’ și ‘Jalea orfanului’ și unele *cîntice* pe care Sevastos 7—36, 211—223, 227—254 le-a publicat supt titlul de ‘Părinți și fii’, ‘Străinătate’ și ‘Soartă’. În Maramureș „cînd moare vreun fecior tînăr ori vreo fată din sat, atunci nu-l cîntă (= *bocesc*) femeile, ci-l *horesc* fetele, adică îl petrec cu *hori*, *cîntece*, până la groapă, de regulă cu acompaniarea mai multor lăutari“ (Tiplea 110 b), de unde rezultă că *hore* = *bocet*, și am văzut mai sus că *hore* = *doină*. În ținutul Oașului (Candrea, Graiul Oașului 50 a) a *hori* = a cînta, iar în Ardeal a cîntu și a *chiui*: „Prin grădină pe cărare, pagubă că-i iarba mare și nu pocî mere *horînd*, mindrului versuri făcînd!“ Iarnik 253. (Se știe că în popor *v(i)ers* = *cîntec*). — „Ce *horești*, ce *chiuești*, că de glasul gurei tale, da stă apa-n loc pe vale!“ Bibicescu 301. (*Horești* este imediat alături de *chiuești*). — „Văd o dalbă de cătană ce *horăia* și *chiuia*. De cîntecele lui pica frunza codrului“. Bibicescu 301. (*Horăia* este alături de *chiuia* și se spune cu privire la *cîntece*). Din cauză că a *hori* = a cînta și *horă* = *bocet*, în ținutul Oașului (Candrea ibid 49 a) și în Maramureș (dupăcum rezultă din citația dată mai sus după Tiplea) a cînta = a *boci*, a *jeli un morl*.

În sfîrșit sint *doine* și *strigăturile* (*chiuiturile*): *striget* = *doină*, *cîntec*, *chiuitură* (Candrea, Graiul din ținutul Oașului p. 52 b); iar în prima parte a acestui studiu am arătat că în Moldova *cîntecele de leagăn* se numesc și *doine de leagăn* (Sezătoarea IX 162). Deși nu am la îndămină o informație pozitivă, totuș acelaș lucru se poate spune și pentru Ardeal, căci din *dăina* = *doină* s-a derivat verbul a se *dăina*, care, după Viciu Glosar 39 a, însemnă a se *legăna în luiș*, în *scrînciob* (de pildă „Ieri toată ziua m-am *dăinat* cu scîrcîomu la gura văii“), de unde apoi *dăinuș*, *dăiniuș* ‘huiș cum fac copiii, fuțul’, ibidem. În cele mai multe părți ale Ardealului *horele* se numesc *strigături* (Iarnik IX).

Ca observație finală notez că în Maramureș la orice poezie se-ntrebuințează ca refren cuvintele *dăina* și *dăinu* = *doină*. Tiplea 108 a: „*Dăina* și *dăinu* e veșnicul refren în poeziile din Maramureș. ‘Morți *dăinu* și *dăina*’, ori ‘he! *dăina*, mindră *dăinu*,

și iară mindră *daîna*' și așa mai departe. Sint melodii așa întocmite, unde după fleștecare vers urmează vreun *'duînu* mindră și *daîna*' ori altele".

Pentru mai multă edificare iată cîteva apropierî:

Fratele răzleț
(*cîntic*)

Frunză verde pădureț,
Ollollo frate răzleț,
Pela noi tirziū te-arăți,
Că decînd te-ai răzlețit,
Pela noi n-ai mai venit!
Cum te plîng surorele
Pe toate cărările,
Cum te plînge cea mai mare,
Cu păr galbăn pe spinare.
Cu lacrimi până-n paftale;
Te plînge cea mijlocie,
Cu rochița vișinie,
Cu lacrimi până-n bărbie:
Cum te plînge cea mai mică,
Cu rochița de-alestincă,
Frunza-n codru să despică,
Să despică, să usucă,
Și la pămînt jos că pică.
Cum te plînge maică-la,
Nu te plînge niefuna,
Ți să rupe inima!

(Sevastos 7)

Variantele 'Fratele răzleț' și 'Fratele răsneț' sint date de Alecsandri 379, 280 ca *doîne*.—Tot ca *cîntic* este dată și varianta din Șezătoarea X 52 b.

Doîna

Săraca străinătate,
Mult avuî de tine parte!
Vaî mîncatu-s de străini
Ca iarba de boi bătrîn,
Și mîncatu-s de dușmanî
Ca iarba de boi bălanî;
Mîncatu-s de răutate
Ca iarba de vacî cu lapte.
Și mîncatu-s de nevoi
Ca iarba de cele oi!

(Iarnik 191)

Bocet

Scoală, scoală, volnicel,
Dragul mamei tinere!,
Și te uîlă, tu, la mine,
De privește cum îți vine
Toată ceala preușască,
Dela noi să te pornească!
Aū tare te-ai suparat,
Tu pe mama de-ai lasat
Și de ca te-ai depărtat
În pămînt întunecat?
Ziūa bună n-ai luat!
Dece, dragă, nî grăești,
Lingă tine nu privești,
Cum te plîng surorile
Pe toate cărările,
Cum te plînge cea mai mare,
Cu păr galbăn pe spinare,
Cum plînge cea mijlocie
Cu lacrimi până-n bărbie,
Cum te plînge cea mai mică
Frunza-n codru se despică,
Pică jos și se usucă.

Scoală, scoală, pe picioare
Si fă umbră pe cărare
Pînla casa ta din vale,
Ca să-ți vezi tu armele.
Armele și gloanțele,
Că decînd tu le-ai lăsat
Rugina că le-a mîncat!

(Burada Bocete 116—117)

Bocet

Nici n-ai mamă, nici n-ai tată,
Parcă ești lăsat din peatră;
Nici n-ai frați, nici n-ai surori,
Parcă ești lăsat din nori;
Ești mîncat tot de străini
Ca iarba de boi bălanî,
Ești mîncat tot de nevoi
Ca iarba crudă de ploî!

(Burada Bocete 106)

La Podețul cel de piatră
(cîntic)

La podețul cel de piatră
N-am nici mamă, n-am nici tată ;
La podețul cel cu flori
N-am nici frați, n-am nici surori.
Creșteți flori cit gardurile
Ș-astupați pirlazurile
Să vă bată vînturile
Ca pe mine gîndurile.
Creșteți flori și-imbobociți
Bobociți și nu-nfloriți,
Că mie nu-mi trebuieți,
Că decînd v-am semănat,
Tot cu lacrimi v-am udat,
Și decînd v-am rasădit,
Tot cu lacrimi v-am stropit.
Es afară cat la munți,
Intru-n casă, n-am părinți ;
Es afară cat la brazi,
Intru-n casă n-am nici frați ;
Es afară cat la flori,
Intru-n casă, n-am surori ;
Es afară, cat la spiui.
Intru-n casă la streini !
(Sevastos 11)

Doină

Creșteți, flori, cit gardurile
Să vă bată vînturile,
Ca pe mine gîndurile,
Și secați din rădăcină,
Cum plîng eu dela inimă.
Creșteți, flori, și nu-nfloriți,
Că mie nu-mi trebuieți,
Că n-am frați să vă-ngrădească,
Nici surori să vă plivească,
Nici nepoate să vă poarte !
(Iarnik 209—210)

Fragment de bocet

Nici n-am frați, nici n-am surori,
Numai grădina cu flori.
Creșteți, flori, dar nu-nfloriți,
Mie nu-mi mai trebuieți ;
Creșteți flori cit gardurile,
Să vă bată vînturile,
Ca pe mine gîndurile !
(Burada Bocete 103)

În cînticul 'La Podețul cel de piatră' e vorba despre *podețul cel de piatră, podețul cel cu flori*. Tot așa în cînticul 'Frunză verde stuh de baltă' din Sevastos 9 este vorba despre *podețul cel de piatră, podețul cel de-aramă, podețul cel de brazi, podețul cel cu flori*. Aceste *podețe* sînt *podurile* care se pun în calea mortului (v. Burada Bocete 26) și despre care e vorba și în unele *bocete*, ca d. p. bocetul XIX din Burada ibid. 120.

Aceste exemple arată în mod lămurit că *doină* = *cîntic* = *bocet*.

Pentru legătura *doină-cîntic-horă bocet* să se mai compare însirșit următoarele. Poezia CLXXIV este dată de Iarnik 79 ca *doină*; o variantă a acesteia 'Sarace dragostele' este dată de Sevastos 107 ca *cîntic*.—Poezia CCCXX este dată de Iarnik 144 ca *doină*; două variante ale acesteia 'Cum să nu-mi fie dor?' sînt date de Bibicescu 31 și 118 ca *poezii de iubire*.—Poezia CDX este dată de Iarnik 191 ca *doină* (jalea celui depărtat dela ai săi); o variantă a acesteia 'Sărmana străinătate' este dată de Sevastos 8 ca *cîntic* (părinți și fii); o alta este *cîntic cătănesc* la Hodoș, Cîntece cătănești 9; iar o alta constituie începutul *bocetului* XL din Burada Bocete 106.—Poezia CDXXXI din Iarnik 201 este dată ca *doină* (jalea celui depărtat dela ai săi); o variantă a acesteia 'Apoi cum să nu suspin?' este dată de Bibicescu 111 ca *poezie de străinătate*; o alta 'Frunză verde doi bujori' de Sevastos 88 ca *cîntic* (părinți și fii); iar 'Dorul de rude' și 'Așa-mi vine' sînt date de Teodorescu 284 tot ca *doine*.—Po-

ezia CDLXX este dată de Iarnik 200 ca *doină* (doine de muștrare și blăstămuri); două variante ale acesteia 'Frunzuleană de negară' și 'Frunză verde de negară' sînt date de Sevastos 11, 214 ca *cîntice* (primul—părinți și fii, al doilea—străinătate).—'Cînticul răzeșului' este dat de Alecsandri 227 ca *doină*; o variantă a acestuia 'Cîntec răzășesc' este dat de Sevastos 320 ca *cîntic bătrînesc* și amîndouă sînt *doine haïducești*.—'Doîna voînicească a lui Ion Petrariul' din Alecsandri 259 este *cînticul bătrînesc* 'Petrariu' din Sevastos 318, iar *cînticul bătrînesc* 'Văleanaș' din Sevastos 297 este în realitate *bocet*.—'Frunză verde cimbrîșor' este *cîntic de dragoste* la Sevastos 142; o variantă a acesteia este *poezie de iubire* la Bibicescu 81—82, iar o alta este *horă* la Alecsandri 374. Și nu găsesc de nevoie să mai înșir și alte variante.

Concluzia care se degajează din aceste fapte este următoarea. În Carpații Transilvaniei s-a născut doîna primitivă între 400 și 1200. După acest interval, alături de doine, Românul a mai creat și alte feluri de poezii populare, anume cîntece, hore, strigături, bocete. Aceste feluri de poezii s-au născut însă pe baza acelorăș sentimente de melancolic și resemnare și motivul lor e acelaș—iubire, dor, durere și natură. Odată ajunși aici, două ipoteze se pot face. Orî cîntecele, horele, strigăturile, bocetele sînt *doine transformate, localizate* după împrejurări.—cînd se cînta, *doîna* lua numele de *cîntec*; cînd se cînta și se juca, lua numele de *horă*; cînd se striga orî chiuța, *strigătură* orî *chiuitură*; cînd se bocea, *bocet*. Orî cîntecile, horele, strigăturile (chiuiturile), bocetele au fost dela capul locului poezii de alt gen decît doînele, și numai mai tirziu, din cauza asemănarilor de care am vorbit, au trecut în rîndul doînelor, așa că astăzi pentru țaran, și deci și pentru cercetător, o deosebire de fond între doine de o parte și cîntece, hore, strigături, bocete de alta nu se poate face. Și deci, orî *toată* literatura populară este *doîna*, orî *doîna* a constituit o *grupă* aparte de poezii, dar care astăzi nu se mai poate deosebi în fond de celelalte grupuri reprezentate prin *cîntece, hore, strigături, bocete*.

La părți din Romînie însă o diferențiere a genurilor tot a avut loc. Așa, la Moldoveni, unde prin *chiuitură* se înțelege exclusiv o poezie obișnuit de 4 până la 6 versuri care se chîie în horă și prin care se satirizează diverse vîrți și defecte, iar prin *horă* poezia care se cîntă în timpul dansului cu acelaș nume, și în acelaș tact.

Rezultatul la care-am ajuns prin această cercetare va surprinde desigur pe cei care caută în literatura populară genuri literare tranșante. Din parte-mi eă aș fi foarte bucuros dacă acest articol ar putea deștepta atîta interes, încît să provoace reluarea chestiunii pe baza unei anchete folklorice conștiințioase, căci colecțiile de poezii populare de până, acuma n-au fost publicate după toată rigoarea științifică.

G. Pasca